

KOLI I FINLAND

Finlands mest kända landskap öppnar sig från Koli, från den högsta bergstoppen som hör till den urgamla bergskedjan Kareliderna. Kolis kärna är nationalparken och byn runt omkring den. Semesterboendet är koncentrerat i området mellan Loma-Koli och Koli hamn.

DET UNIKA KOLI

I GRÄNSTRAKTERNA MELLAN ÖST OCH VÄST

Koli har i århundraden varit känt som en mötesplats mellan öst och väst. Områdets dragningskraft grundas på dess geologi och det mäktiga och vackra bergs- och vattenlandskapet, den mångsidiga floran och faunan samt den levande kulturen som andas mystik. Koli har i över hundra år erbjudit turisten en möjlighet till rekreation och avkoppling.

Som kultur- och naturutflyktsmål är Koli unikt. Dess kärna är nationalparken, den enda nationalparken där man kan uppleva svedjebrukskulturens elddån, där man i de restaurerade traditionella gårdarna kan bekanta sig med de ursprungliga röd- och vitbrokiga finnkorna. Till Koli kommer man även längs vattenvägen. Isvägen på vintern och Finlands enda bilfärja trafikerar på sjön Pielinen.

De fyra årstidernas Koli har södra Finlands

mäktigaste landskap med upplega och den brantaste slalombacken. Utflykter i det vint-riga snölandskapet, fiske under istäcket, isvägen för bilar, rutter för snöskoter och hundsläp, äventyrstävlingar och skidspår på det vida Pielinens is är en del av det unika Koli.

Solens ned- och uppgång är oavsett årstid som en dröm på Koli.

KOLI ÄR SOM HIMALAJA – KVARLEVA EFTER BERGEN KARELIDERNA

Geologiskt är Koli som en ovärderlig skattkista med diamanter. Bergsgrunden, Karelidernas bergskedja som nöts ut och slipats av inlandsisen, bildades för 2 000 miljoner år sedan och kan jämföras med Himalaja. Den högsta toppen, Ukko-Koli, reser sig 253 meter över Pielinen och 347 meter över havsytan.

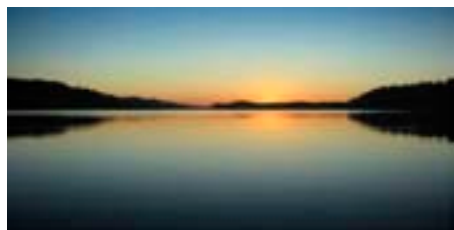
I området finns spår av jordens utvecklingshistoria i form av öken, oceaner, bergskedjor och inlandsis. Det speciella med Koli är Harjusaari öarna med dess fina sandstränder som skymtar fram från Pielinen.

Koli är en Helig plats, dit man kom för att offra och be till gudarna om bl.a. jaktlycka. Kända kultplatser är bl.a. Uhrihalkeama (Offerklyftan) och Pirunkirkko (Djävulens kyrka).

Finlands nationalkompositör Jean Sibelius,

konstnärsmålaren, professor Eero Järnefelt, fotograf I. K. Inha, författaren Kurt Vonnegut och många andra konstnärer förälskade sig i Koli. Här har man komponerat och målat nationallandskap, återhämtat sig från livets törnar och fått inspiration. Mer än 20 filmer har spelats in på Koli. Bl.a. tundrascenerna i Doktor Zivago inspelades vid Pielinens isfjärdar. Koli är också inspelningsplatsen för en finsk TV-serie.

Kolis kulturförening och konstnärsresidenserna tillsammans med byborna ser till att kulturen hålls levande.

NATIONALPARKEN SOM EN PÄRLA

SVEDJEBRUK OCH FORSKNING

Koli är pärlan bland Finlands nationalparker, här finns glittrande sandstränder, storslagna skogsklädda höjder, frodiga lundar med orkidéer, blomstrande ängar och Pielinens fina öar.

Nationalparken är 3 000 hektar stor. Den består av urskog, svedjebjörkdungar, planterad skog, vårdade ängar, öar med åsar och traditionella kulturgårdar som är restaurerade eller skall restaureras. Finlands stat disponerar över nationalparken.

Som guidecenter verkar Naturrummet Ukko nära berget Ukko-Koli. Centret är öppet dagligen. Centrets utställning Kolin perintö (Kolis arv) berättar om dess geologi, natur, och om svedjebruks- och högkulturen. Vid Ukko finns ett auditorium för 200 personer, konferenslokaler och naturbutiken Vakka.

På sommaren kan man känna lukten av svedjerök på Koli, eftersom det bränns många svedjor i parken varje år. Svedjebrännandet förbereder jorden för att växa rovor och råg, så som de ursprungliga invånarna gjorde.

Forskningsverksamheten och de internationella seminarierna är en central del av verksamheten.

Pielinen som ett hav

Kolis sluttningar reser sig rakt upp från Pielinen, den fjärde största bland Finlands tusentals sjöar. Sjön är 894 kvadratkilometer stor, 90 kilometer lång och 28 kilometer bred. Med sina 10 000 år är den en av de äldsta större sjöarna i Finland.

Det finns 1 259 öar på Pielinen, varav öarna Harjusaaret med sina fina sandstränder hör till nationalparken. På öarna finns eldstäder och baser för båtfolket. För att få fångst i den fiskrika sjön, som är som djupast 61 meter, bör man känna till sjön och höljorna.

Till parken hör en förtjusande hamn med byggnader. Centret för service och turistinformation är Alamaja med sina restauranger, fiskstation, gästbåtsbrygga. Härifrån avgår även båt färjan, som trafikerar mellan Lieksa-Koli.

Vintern lindar in sommarens varma klippor i snö och sommarens grönska inramas av det mörkt blå hägrande och mäktiga Pielinen. Kolis årstider betyder färgsprakande prakt på hösten och skör grönska på våren.

Tiden utan snö är lämplig för naturutforskning och för bluesmusik. Vintern är en fin tid för slalomåkare, skidåkare och för snöskogång.

Norra Karelen har fastlandsklimat, vilket gör att årstiderna är tydligt skiljbara. Medeltemperaturskillnaden mellan årets varmaste och kallaste månad kan vara 26-27 grader.

På våren smälter snön i april och från mitten av maj kan man gå på vandringslederna. Isen på Pielinen smälter runt den 20 maj, då det varma sommarvädret ofta börjar. De ljusa försommarnätterna på Kolis sluttningar är fyllda med fågelsång.

Somrarna är rätt varma, och för ofta med sig åska och blixtar. Höjdskillnaderna i Koliområdet påverkar växternas och trädens

tillväxttid. Vattnet i Pielinen är som varmast 20-gradigt.

Pielinen är som ett värmeförråd, vilket förlänger hösten och sjön får sitt bestående istäcke rätt sent. Höstens färgprakt skiftar från år till år. Höst- och vinterkvällar lämpar sig utmärkt för beskådning av öppen eld, stjärnhimlen och ljuslågor.

Vintern kommer till Koli vanligen i november. Då snöar det mycket och är kallt. Även de största av Pielinens fjärdar fryser till senast till julen. Sjön är isbelagd ungefär halva året, isvägen är i bruk två eller tre av midvinterns månader. Under de friska köldnätterna lyser månskenet upp landskapet.

AKTIVITETER OCH PROGRAM

BRÖLLOP OCH LYKTVANDRINGAR

I Koliområdet finns det många olika aktiviteter och olika program: teater, utställningar, paddling, fiske, jakt- och fiskemässor, vandring, cykling, ridning, grottäventyr, slalomåkning, skidåkning, utflykter i snöskor, vandringar med hästar eller hundar, snöskoterutflykter, båtutflykter och god karelsk mat.

Med god tur kan man uppleva svedjebränning eller delta i skärningen av råg på hösten.

Konstnärshusets residens Ryyinänen, de internationella seminarierna vid naturrummet Ukko, nationalparkens arbetsläger och områdets lägerskolor livar upp livet i landsbyarna.

Få en säregen start på äktenskapet med en vigsel mitt i naturen i Hiljaisuuden temppeli (Tystnadens tempel) eller på en lyktvandring när kvällarna börjar mörkna.

I nationalparken finns över 60 kilometer markerade vandringsstigar. I Koliområdet finns dessutom stigar och grusvägar för cykling. Vandringsleden runt sjön Herajärvi (40 km) valdes år 2007 till årets utflyktsmål.

En del av stigarna är temastigar. Informationstavlorna som hör till dessa stigar och kompletterande material finns på flera olika språk. Förutom på finska är skyltarna och materialen tryckta på engelska, tyska och ryska.

På vintern lockar Koli turisterna med upplega som täcker de högsta topparna med ett tjockt snötäcke. Som en kuriositet bör nämnas att slalombackens höjdskillnad i nationalparken är den högsta i södra Finland. I parkområdet finns skidspår och 15 kilometer separat markerade snöskoleder. Koli har ett stort nätverk av snöskoleder, två stora skidåkningsevenemang, Finlands längsta belysta skidspår och ett slalomcenter till vid Loma-Koli.

TJÄNSTER

SAMMANSTÄLLNING

AFFÄR OCH POST: i Koli by, i Kolinportti och i Vuonisolahti

RESTAURANGER OCH CAFÉER:

HOTELLI KOLI på Ukko-Koli: hotell, restaurang, café

HAMNRESTAURANGEN Alamaja: öppet på sommaren och under vinterns semesterperioder

VAKKA: café-butik vid Ukko Naturrum, öppet varje dag

RINNETUPA och Loma-Kolis café vid slalombacken är öppen under slalomperioden

RYYNÄNEN: kulturcafé i Koli by

LOMA-KOLIS Portti och Loma-Koli campingområde: öppet på sommaren och under semesterperioder

INKVARTERING från vindskydd till hotell: Hotell Koli, Koli vandrarhem, semesterstugor och -våningar, husvagnsområden vid Loma-Koli, i Vuonisolahti och i Kopravaara, reserveringsstugor och campingområden i nationalparken.

PROGRAMSERVICEFÖRETAG: Koli Activ Oy, Karelia Expert Tourist Service Oy, Vuoniskylät

HÄLSOTJÄNSTER: jourmottagning i Joensuu

ALKOHOLPRODUKTER ALKO: Juga, Joensuu, Eno, Lieksa

KIYRKOR: i Koli by och i Vuonisolahti

LOKALA MUSEER: I Koli, utomhusmuseum i

Lieksa, stenmuseum i Nunnalahti, Juga

SOUVENIRER: Butiker i Koli by, på Ukko-Koli och i Kolinportti

BANKTJÄNSTER: Bankomat i Kolinportti. Banker i Juga, Lieksa, Eno, Joensuu

VALUTA: Euro

SPRÅK: Finland är officiellt ett tvåspråkigt land (finska och svenska). Nästan alla finländare talar engelska. I Koli kan man få betjäning åtminstone också på tyska och ryska.

TURISTRÅDNING: Karelia Expert turisttjänst i Koli by

NATIONALPARKENS turistrådning i Naturrum Ukko

VUONISLAHTI: Mittemot Koli vid den östra stranden av Pielinen i Vuonislahti finns konstnären Eva Ryyänäns ateljé. Träkyrkan är en stämmingsfull plats för bröllop och konserter. Turistbyns utbud är mångsidigt och internationellt under höstens siklöjemarknad.

JUGA: Finlands Stencenter i Nunnalahti, Juga är ett högklassigt steninformationscenter: skiftande utställningar, restaurang, stenbe-

arbetsvisningar, presentation av ugn- och gårdsbyggnader, stenmuseum.

NURMES: I Finlands julsångsstad Nurmes finns den karelska byn Bomba, badanläggning och en golfbana.

LIEKSA: vaskiviikot (Lieksa Brass Week) i juli: internationell atmosfär och musikkår.

Ruunaa rekreatiomsområde i Lieksa för fiske, paddling och utflykter.

Pikkukili hemdjursparken är ett utflyktsmål med obehindrad passage.

KONTIOLAHTI: Golfbana, filmby och underhållet skidspår i Kontiolahti.

JOENSUU: Ett torg, konstmuseer och den gamla trähusmiljön Taitokortteli vid Rantakatu i Joensuu.

OUTOKUMPU: Den nedlagda gruvan i Outokumpu.

ILOMANTSI: Kantelespel i Parppeinvaara, järnsmältningsvisningar i Möhkö.

NURMES OCH LIEKSA:

Möjlighet att se vilda djur.

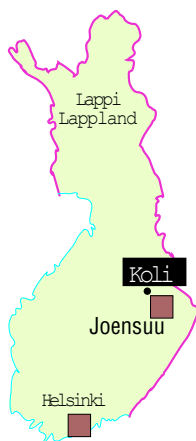

Koli är belägen i centrala norra Karelen, 500 kilometer från Helsingfors, 50 kilometer från den ryska gränsen, 70 kilometer från landskapets huvudstad Joensuu.

MED FLYG: Helsingfors-Joensuu en knapp timme, från flygplatsen till Koli tar det en timma.

MED TÅG: Tågförbindelsen från Helsingfors till Joensuu tar 4-5 timmar. Anslutning till Vuonislahti i Lieksa och till Lieksa (1-2 timmar.)

MED BÅT: Båtförbindelse från Jo-

ensuu till Koli, färjeförbindelse från Lieksa till Koli, båttransport från Vuonislahti till Koli.

FRÅN JOENSUU till Koli: Buss, beställningstaxi, hyrbil. I början på 1900-talet åkte resenärerna tåg till Vuonislahti vid Pielinens östra strand och tog därifrån båt till Koli. Denna resväg är möjlig än i dag.

MAN KAN även ta sig till Koli längs markerade vandringsleder direkt från flygplatsen, från järnvägsstationen eller från torget.

LITTERATUR, KARTOR:

Koli guide (på engelska) 2007, Koli erleben (på tyska) 2008

Outdoor Karelia Finland (på engelska) 2005

Koli- sommarturismkarta (på finska, tyska, engelska, ryska) 2007

Geologisk friluftskarta Koli (på svenska) 1: 20 000 (2003)

Geological Outdoor Map Koli (på engelska) 1: 20 000 (2003)

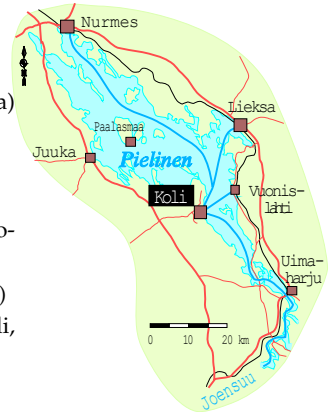
MUSIK: Jean Sibelius 4: e symfoni, (Sibelius komponerade symfonin inspirerad av Koli)

FILMER: Markku Pölönen: Kivenpyörittäjän kylä (Stenrullarens by)

INTERNET: www.koli.fi, www.kareliaexpert.fi, www.metla.fi/koli, www.luontoon.fi, www.vaellus.info, www.outdoors.fi

TURISTRÅDGIVNING OCH MER INFORMATION:

Karelia Expert Tourist Service, www.kareliaexpert.fi

KOLI I FINLAND

© Koli i Finland PK Media Service Oy, Joensuu 2007

Broschyren har producerats i samarbete med Europeiska unionens regionutvecklingsfond, Norra Karelens miljöcentral, PK Media Service Oy och Koli-guideprojekt finansierat av Lieksa stad.

Handboken finns på finska, engelska, spanska, holländska, italienska, franska, svenska och tyska.

I projektet Koli guidebok har även producerats en guidebok för Koli på finska, Koli guide på engelska och Koli erleben på tyska.

Dessutom har många utvecklingsprojekt inom Koli området fått stöd av EU.

Förfrågningar och beställningar av broschyrer och guideböcker:
PK Media Service OY, Rantakatu 15, FI-Joensuu info@pkmedia.fi